

POSTANOWIENIE

8 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Krajewski

na posiedzeniu niejawnym 8 lipca 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa L.C.

przeciwko Ł.G.

o rozwód,

na skutek wystąpienia przez Sąd Okręgowy w Sieradzu
postanowieniem z 9 czerwca 2026 r., I C 721/26,
o oznaczenie sądu właściwego do rozpoznania sprawy,

odmawia oznaczenia sądu.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 9 czerwca 2026 r. Sąd Okręgowy w Sieradzu zwrócił się do Sądu Najwyższego na podstawie art. 45 k.p.c. o oznaczenie sądu właściwego do rozpoznania sprawy z powództwa L.C. przeciwko Ł.G. o rozwód. W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że strony ostatni raz wspólnie zamieszkiwały na terenie Senegalu, a ich ostatnie wspólne miejsce zamieszkania w Polsce nie jest znane. Sąd stwierdził ponadto, że pozwany nie ma miejsca zamieszkania ani zwykłego pobytu na terytorium Polski.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Oznaczenie przez Sąd Najwyższy, w trybie art. 45 k.p.c., sądu właściwego do rozpoznania powództwa jest uzasadnione dopiero w razie jednoznacznego stwierdzenia, że nie jest możliwe ustalenie właściwości miejscowej sądu

na podstawie art. 41 k.p.c. (zob. postanowienie SN z 26 stycznia 2022 r., III CO 125/22).

W sprawie o rozwód właściwość miejscową należy ustalić zgodnie z art. 41 k.p.c. Stanowi on, że powództwo ze stosunku małżeństwa wytacza się wyłącznie przed sądem, w którego okręgu małżonkowie mieli ostatnie wspólne miejsce zamieszkania, jeżeli choć jedno z nich w tym okręgu ma jeszcze miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu. Z braku takiej podstawy wyłącznie właściwy jest sąd miejsca zamieszkania strony pozwanej, a jeżeli i tej podstawy nie ma – sąd miejsca zamieszkania powoda.

W niniejszej sprawie nie zachodzi potrzeba oznaczenia sądu właściwego przez Sąd Najwyższy, skoro powódka wskazała w pozwie swoje miejsce zamieszkania w S., a Sąd Okręgowy nie ustalił, aby wskazanie to nie odpowiadało rzeczywistości. Oznacza to, że możliwe jest określenie właściwości miejscowej sądu na podstawie art. 41 zd. 2 *in fine* k.p.c.

(E.M.)

[SOP]